

SANITARIYA-GIGIYENA MUHOFAZA QILISH QONUNLARINING AHAMIYATLILIGI

Nabiyev A.B - Namangan davlat universiteti, PhD

Abdulazizov A.A-Namangan davlat universiteti talabasi

Annotatsiya “Sanitariya-gigiyena muhofaza qilish qonunlarining ahamiyatliligi” nomli maqolada Sanitariya-gigiyena qonunlarining dolzarb jihatlari haqida soʻz yuritganmiz. Ishlab chiqarish obyektlari va aholi oʻrtasida sanitariya-gigiyena muhofaza qilish qonunlarini keng targʻib qilish yuridik va jismoniy shaxslarning osoyishtaligi va havfsizligini taʼminlash demakdir.

Аннотация.Статья под названием «Актуальность санитарно-гигиенических законов» подчеркнула актуальность санитарно-гигиенических законов. Обширные исследования санитарно-гигиенических законов о защите между промышленными объектами и населением означают обеспечение мира и безопасности юридических и физических лиц.

Anarticletitled The articletitled "Relevanceof Sanitary and Hygienic Protection Laws" hashigh lighted the relevance of sanitary and hygiene laws. Wide spread coverageof sanitary and hygienic protection laws between industrial facilities and the population means ensuring the safety and well-being of legalentities and individuals.

Kalit soʻzlar. Sanitariya, gigiyena, muhofaza, moddalar, normativlar, isteʼmoli, epidemic

Ключевые слова. Санитария, гигиена, защита, вещества, стандарты, потребление, эпидемия

Keywords.Sanitation, hygiene, zashchita, veshchestva, standarty, potreblenie, epidemic

Normativ-texnik hujjatlarni ishlab chiqayotgan yuridik va jismoniy shaxslar aholining sanitariya-gigiyena osoyishtaligini taʼminlashga qaratilgan sanitariya qoidalari, normalari va gigiyena normativlariga rioya etishi shartligi;

Yangi kimyoviy moddalar va biologik vositalarni, ionlashtiruvchi nurlanish manbalarini hamda tarkibida shu manbalar mavjud boʻlgan priborlarni, materiallarni, texnologik jarayonlarni, uskunalarni, atir-upa va pardoz maqsulotlarini hamda boshqa xalq isteʼmoli tovarlarini joriy etishdan oldin aholining sanitariya-epidemik xavfsizligini taʼminlashga doir normativlar boʻyicha asoslantirilgan takliflarni, ushbu normativlarga rioya etilishi ustidan nazorat qilish uslublarini, zararli mahsulot va chiqindilarni zararsizlantirish, utilizatsiya qilish usullarini ishlab chiqib, ularni kelishib olish uchun oʻzbekiston respublikasi bosh davlat sanitariya vrachiga taqdim etishi kerakligi;

Yuridik va jismoniy shaxslar ob`ektlarni rejalashtirish, loyihalashtirish va qurish, korxonalarni texnik va texnologik jihatdan qayta jihozlash hamda ishga tushirish paytida sanitariya qoidalari, normalari va gigiena normativlariga rioya etishili;

yuridik va jismoniy shaxslar hududlarning, inshootlarning, davolash-profilaktika, ta`lim, madaniyat, sport muassasalari hamda boshqa muassasalar binolarining saqlanishini, shuningdek uskunalardan, transport vositalaridan foydalanilishini sanitariya qoidalari, normalari va gigiena normativlariga muvofiq ta`minlanishi;

yuridik va jismoniy shaxslar kimyoviy moddalarni, biologik vositalarni va materiallarni tashish, saqlash, qo`llash, zararsizlantirish, utilizatsiya qilish hamda ko`mib tashlash paytida aholining sanitariya-gigiyena osoyishtaligini ta`minlash maqsadida sanitariya qoidalari, normalari va gigiena normativlariga rioya etishlari;

yangi kimyoviy moddalarni, biologik vositalar va materiallarni, polimer va plastik massalarni, atir-upa qamda pardozi maqsulotlarini O`zbekiston Respublikasiga olib kirishga va ishlab chiqarishga faqat toksikologiya-gigiena jihatidan baholangandan keyingina O`zbekiston Respublikasi bosh davlat sanitariya vrachining ruxsatnomasi bilan yo`l qo`yilishi;

yuridik va jismoniy shaxslar radioaktiv moddalarni hamda boshqa ionlashtiruvchi nurlanish manbalarini qazib olish, ishlab chiqarish, hosil qilish, qayta ishlash, ulardan foydalanish, ularni saqlash, ularga xizmat ko`rsatish, ularni tashish, zararsizlantirish, utilizatsiya qilish va ko`mib tashlash paytida sanitariya qoidalari, normalari va gigiena normativlariga rioya etishlari;

davlat tashkilotlari va boshqa mulkdorlar tomonidan berilayotgan turar joylar sanitariya qoidalari, normalari va gigiena normativlariga muvofiq bo`lishi;

sanitariya qoidalari, normalari va gigiena normativlariga javob bermaydigan turar joylarda fuqarolarning yashashiga yo`l qo`yilmasligi;

yashovchilar hovli, uy atrofi hududlarini saqlash va turar joylardan foydalanishning mahalliy davlat hokimiyati organlari tomonidan tasdiqlangan qoidalarini bajarilishi;

oziq-ovqat xom ashyosini, oziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqarish, tashish, saqlash va realizatsiya qilish bo`yicha faoliyatni amalga oshiruvchi yuridik shaxslar qamda yakka tartibdagi tadbirkorlar sanitariya qoidalari, normalari va gigiena normativlariga rioya etishi shartliligi;

yangi oziq-ovqat qo`shimchalarini, maxsus qo`shiladigan biologik faol moddalarni o`zbekiston respublikasiga olib kirishga va ishlab chiqarishga faqat toksikologiya-gigiena jihatidan baholangandan keyingina O`zbekiston Respublikasi bosh davlat sanitariya vrachining ruxsatnomasi bilan yo`l qo`yilishi;

yuridik va jismoniy shaxslar xorijdan olib kirilayotgan texnologiyalarni, materiallarni, xom ashyoni va mahsulotni yetkazib berish, realizatsiya qilish hamda ulardan foydalanish paytida sanitariya qoidalari, normalari va gigiena normativlariga rioya etilishi;

xo`jalik va ichimlik suvi bilan ta`minlash sohasida faoliyatni amalga oshiruvchi yuridik shaxslar yetkazib berilayotgan suvning sifati sanitariya qoidalari, normalari va gigiena normativlariga, shuningdek davlat standartlariga muvofiqligini ta`minlanishi;

markazlashtirilgan tartibda xo`jalik va ichimlik suvi yetkazib beriladigan suv quvurlari hamda ularning manbalari uchun maxsus tartibli sanitariya muhofazasi zonalari belgilanib, ular mahalliy davlat hokimiyati organlari tomonidan tasdiqlanishi;

yuridik va jismoniy shaxslar xo`jalik va maishiy maqsadlar hamda markazlashtirilmagan tartibda suv bilan ta`minlash uchun foydalaniladigan suv qavzalaridagi suvning sanitariya qoidalari, normalari va gigiena normativlariga muvofiq bo`lishini ta`minlanishi;

ish beruvchilar ishlab chiqarish binolariga va sanitariya-maishiy binolarga, ishlab chiqarish jarayonlariga, texnologik uskunalarga, ish joylarining tashkil etilishiga, xodimlarning mehnat qilish, dam olish tartibiga hamda xodimlarga maishiy xizmat ko`rsatilishiga doir sanitariya qoidalariga rioya etishi shartliligi;

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi.–T.: 2015.
2. O'zbekiston Respublikasining Mehnat qonunlar Kodeksi. – T.: 2014. 268 b.
3. Mehnatni muhofaza qilishga oid me'yoriy hujjatlar to'plami. T. SHarq, 2013.
4. A'zamov A., Tursunov T., Pulatov X.I. Mehnatni muhofaza qilish fanidan amaliy mashg'ulotlar uchun uslubiy qo'llanma. T., ToshKTI, 2011.
5. M.X.Tojiev, I.Nigmatov. Hayot faoliyati xavfsizligi. O'quv qo'llanma. T: «Tafakkur bo'stoni» MCHJ bosmaxonasi, 2012. 272 b.
6. A'zamov A., T.Tursunova. mehnatni muhofaza qilish. O'quv qo'llanma, T: 2Sano-standart bosmaxonasi, 2013. 232 b.
7. Semexin Yu.T. Bezopasnost` jiznedeyatel`nosti. M: Direkt Media, 2015 g. 412 s.
8. Arustamov E.A. Bezopasnost` jiznedeyatel`nosti. Uchebnik dlya bakalavriatov. M-Izdatels`tva -Torgovaya korporatsiya. 2015 g.